

Årsregnskap

Balanse per 31.12

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	Note	2017	2016
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel			
Sum immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	11	9 379 515	9 244 927
Medisinskteknisk utstyr, Inventar, transportmidler og lignende	11	1 821 815	1 599 461
Anlegg under utførelse	11	447 357	644 505
Sum varige driftsmidler		11 648 688	11 488 893
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap/- foretak	12	55 088	55 088
Investeringer i FKV og TS	12	20 100	20 100
Investeringer i andre aksjer og andeler	12	352 118	302 991
Andre finansielle anleggsmidler	13	4 044 488	3 718 739
Pensjonsmidler	11	2 386 093	2 693 605
Sum finansielle anleggsmidler		6 857 888	6 790 523
Sum anleggsmidler		18 506 576	18 279 417
Omløpsmidler			
Varer			
	4	59 001	87 482
Fordringer			
Fordringer	14	1 392 091	1 176 594
Sum fordringer		1 392 091	1 176 594
Bankinnskudd, kontanter o.l.	15	566 603	596 527
Sum omløpsmidler		2 017 695	1 860 602
SUM EIENDELER		20 524 271	20 140 019
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Foretakskapital		100	100
Strukturfond			
Annen innskutt egenkapital		11 738 055	11 692 995
Sum innskutt egenkapital	16	11 738 155	11 693 095
Opptjent egenkapital			
Fond for vurderingsforskjeller			
Minoritetsinteresser			
Annen egenkapital		-3 025 641	-3 267 211
Sum opptjent egenkapital	16	-3 025 641	-3 267 211
Sum egenkapital		8 712 514	8 425 884

Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	17	1 442 799	740 268
Utsatt skatt			
Andre avsetninger for forpliktelser	18	1 287 449	1 341 978
Sum avsetninger for forpliktelser		2 730 248	2 082 247
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til Helse- og omsorgsdepartementet			
Øvrig langsiktig gjeld	13	2 488 506	2 217 582
Sum annen langsiktig gjeld		2 488 506	2 217 582
Kortsiktig gjeld			
Driftskreditt			
Betalbar skatt			
Skyldige offentlige avgifter		885 119	994 799
Annen kortsiktig gjeld	19	5 707 884	6 419 507
Sum kortsiktig gjeld		6 593 003	7 414 306
Sum gjeld		11 811 756	11 714 135
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		20 524 271	20 140 019

Oslo, 22.3.2018

Gunnar Bovim
Styreleder

Anne Carine Tanum
Nestleder

Berit Kjøl

Marianne Andreassen

Svein Stølen

Aasmund Magnus Bredeli

Svein Erik Urstrømmen

Else Lise Skjæret-Larsen

Bjørn Erikstein
Administrerende direktør

Årsregnskap

Resultatregnskap 01.01 - 31.12

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	Note	2017	2016
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Basisramme	2	11 532 779	11 937 036
Aktivitetsbasert inntekt	2	8 738 827	8 273 394
Annen driftsinntekt	2	2 354 956	2 041 136
Sum driftsinntekter		22 626 562	22 251 566
Kjøp av helsetjenester	3	718 527	606 238
Varekostnad	4	2 436 393	2 789 392
Lønn og annen personalkostnad	5	15 313 708	14 734 191
Ordinære avskrivninger	10,11	903 707	890 271
Nedskrivning	10,11	29 535	
Annen driftskostnad	6	2 980 550	2 945 639
Sum driftskostnader		22 382 419	21 965 731
Driftsresultat		244 142	285 835
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekt	7,13	48 193	47 921
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	7		
Finanskostnad	7	50 766	51 102
Netto finansposter		-2 573	-3 181
Resultat før skattekostnad		241 570	282 653
Skattekostnad på ordinært resultat	9		
Ekstraordinære poster			
ÅRSRESULTAT		241 570	282 653
Minoriteters andel av årsresultatet			
OVERFØRINGER			
Overføringer til/fra annen egenkapital	RS0530	-241 570	-282 653
Overført minoritet			
Sum overføringer		-241 570	-282 653

Årsregnskap

Kontantstrømoppstilling

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:		
Årsresultat	241 570	282 653
Tap/gevinst ved avgang anleggsmidler	2 225	-147 332
Ordinære avskrivninger	903 707	890 271
Nedskrivninger varige driftsmidler og finansielle anleggsmid	29 535	0
Øvrige resultatposter uten kontanteffekt	-434 541	-472 053
Endring i omløpsmidler	-354 085	-197 913
Endring i kortsiktig gjeld	-821 303	619 158
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i	1 010 043	-323 562
Inntektsført investeringstilskudd	-66 365	-66 365
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	510 786	584 858
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:		
Innbetalinger ved salg av driftsmidler	154 470	26 645
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler	-819 545	-708 923
Tilgang anleggsmidler uten kontanteffekt	-44 623	0
Innbetalinger av avdrag på utlån (langs.fordringer)		
Utbetalinger ved utlån (langs.fordringer)	22 426	-29 694
Innbetalinger ved salg av andre finansielle eiendeler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre finansielle eiendeler	-49 127	-45 012
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-736 399	-756 984
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:		
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	183 121	149 516
Innbetalinger ved nedbetaling av langsiktig fordring	120 782	99 483
Endring driftskreditt		
Innbetalinger ved opptak av øvrig kortsiktig gjeld		
Utbetalinger ved nedbetaling av gjeld	-120 782	-120 782
Innbetaling av investeringstilskudd	5 767	97 259
Endring øvrige langsiktige forpliktelser	-38 259	-25 652
Endring foretakskapital uten kontanteffekt	45 060	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	195 689	199 824
Netto endring i likviditetsbeholdning	-29 924	27 698
Likviditetsbeholdning pr 01.01.	596 527	568 829
Likviditetsbeholdning innfusjonert virksomhet		
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12	566 603	596 526
Ubenyttet trekkramme 31.12	1 151 875	1 120 375
Kontroll		
Likviditetsreserve 31.12	1 718 478	1 716 901
Innvilget trekkramme 31.12.	2 816 000	3 893 000
Bankinnskudd, kontanter o.l.	566 603	596 527

Årsregnskap

Note 1 - Virksomhetsområder

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Driftsinntekter pr virksomhetsområde		
Somatiske tjenester	18 549 114	18 267 447
Psykisk helsevern VOP	1 911 067	1 843 613
Psykisk helsevern BUP	484 358	456 693
Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmisbrukere	491 997	490 977
Annet	1 190 026	1 192 837
Overføringer til datterforetak		
Driftsinntekter pr virksomhetsområde	22 626 562	22 251 566
Driftskostnader pr virksomhetsområde		
Somatiske tjenester	-18 414 556	-18 081 780
Psykisk helsevern VOP	-1 920 477	-1 800 693
Psykisk helsevern BUP	-443 118	-444 231
Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmisbrukere	-465 060	-469 348
Annet	-1 139 208	-1 169 679
Kjøp av helsetjenester fra datterforetak		
Driftskostnader pr virksomhetsområde	-22 382 419	-21 965 731
Driftsinntekter fordelt på geografi		
Pasienter hjemmehørende i Helse Sør-Øst RHF sitt opptaksomr	21 920 738	21 581 959
Pasienter hjemmehørende i resten av landet	661 653	625 561
Pasienter hjemmehørende i utlandet	44 171	44 046
Driftsinntekter fordelt på geografi	22 626 562	22 251 566

Årsregnskap

Note 2 - Inntekter

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
DRIFTSINTEKTER		
Basisramme		
Basisramme	11 532 779	11 937 036
Basisramme	11 532 779	11 937 036
Aktivitetsbasert inntekt		
Behandling av egne pasienter i egen region 1)	4 804 023	4 563 624
Behandling av pasienter internt i egen region	2 095 891	1 969 732
Behandling av egne pasienter i andre regioner 2)		
Behandling av andre pasienter i egen region 3)	661 653	625 561
Poliklinikk, laboratorie og radiologi	1 066 542	977 769
Utskrivningsklare pasienter	4 653	3 098
Andre aktivitetsbaserte inntekter	106 064	133 610
Aktivitetsbasert inntekt	8 738 827	8 273 394
Annen driftsinntekt		
Øremerket tilskudd til psykisk helsevern		
Kvalitetsbasert finansiering	77 367	54 002
Øremerket tilskudd til "Raskere tilbake"	53 980	51 152
Øremerkede tilskudd til andre formål	1 421 248	1 194 255
Inntektsføring av investeringstilskudd 4)	66 365	66 365
Driftsinntekter fra apotekene 5)	2	1
Andre driftsinntekter	735 994	675 362
Annen driftsinntekt	2 354 956	2 041 136
Sum driftsinntekter	22 626 562	22 251 566

På grunn av innføring av nøytral mva, jf note 22, er basisrammen i 2017 redusert med

- 1) ISF inntekter (DRG-refusjon) for diagnostikk og behandling i egen helseregion av pasienter innenfor Helse Sør-Øst RHF sitt "sørge for"-ansvar
- 2) ISF inntekter (DRG-refusjon) for diagnostikk og behandling i andre helseregioner av pasienter innenfor Helse Sør-Øst RHF sitt "sørge for"-ansvar
- 3) Inntekter for diagnostikk og behandling av pasienter tilhørende andre regionale helseforetak (gjestepasienter)
- 4) Inntektsføring av del av balanseført investeringstilskudd
- 5) I regnskapet for foretaksgruppen er salg fra Sykehusapotekene HF til foretak i Helse Sør-Øst RHF eliminert

Aktivitetstall

Aktivitetstall somatikk

Antall DRG poeng iht. "sørge for" ansvaret	222 144	216 557
Antall DRG poeng iht. eieransvaret	238 754	234 556
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner	835 458	819 888

Aktivitetstall psykisk helsevern for barn og unge

Antall utskrevne pasienter fra døgntil behandling	156	154
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner	43 469	45 860
Antall ISF-poeng iht eieransvar	12 572	

Aktivitetstall psykisk helsevern for voksne

Antall utskrevne pasienter fra døgntil behandling	2 352	2 012
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner	91 237	104 160
Antall ISF-poeng iht eieransvar	12 161	

Aktivitetstall tverrfaglig spesialisert behandling for rusmisbrukere

Antall utskrevne pasienter fra døgntil behandling	2 367	2 306
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner	23 263	23 915
Antall ISF-poeng iht eieransvar	3 335	

Aktiviteten innen somatikk er delvis finansiert med basisbevilgning og delvis med inntekter koblet til behandlingsaktivitet. Ved sammenligning av foretakenes inntekter over tid må det hensyntas at andelen av inntektene som er koblet til behandlingsaktivitet og basisramme kan variere.

DRG-systemet klassifiserer sykehusopphold i grupper som er medisinsk og ressursmessig tilnærmet homogene. Inntektene i DRG-systemet er i 2017 satt til 50 % av full DRG-pris, det vil si kr 21.377 per DRG poeng.

Aktivitetstallene inkluderer ikke aktivitet finansiert av Raskere tilbake og eventuelt andre øremerkede midler/særskilt finansiering. Aktivitetstallene består også av pasienter behandlet hos private.

Fra og med 2017 er den aktivitetsbaserte finansieringen av poliklinisk psykisk helsevern og poliklinisk tverrfaglig spesialisert rusbehandling overført til ISF-ordningen. I antall polikliniske konsultasjoner for TSB og PH for 2017 inngår også de konsultasjonene som er finansiert gjennom ISF (antall DRG-poeng).

Ved innføring av ISF-refusjon er det samtidig endret tellemåte når det gjelder antall konsultasjoner.

Årsregnskap

Note 3 - Kjøp av helsetjenester

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
KJØP AV HELSETJENESTER		
Kjøp av offentlige helsetjenester somatikk eksternt	30 115	33 243
Kjøp av offentlige helsetjenester somatikk internt i foretaksgruppen	52 782	41 149
Kjøp av private helsetjenester somatikk	123 441	131 567
Kjøp av offentlige helsetjenester psykiatri eksternt	3 475	449
Kjøp av offentlige helsetjenester psykiatri internt i foretaksgruppen	22 883	14 583
Kjøp av private helsetjenester psykiatri	5 328	3 703
Kjøp av offentlige helsetjenester rus eksternt	81	1 290
Kjøp av offentlige helsetjenester rus internt i foretaksgruppen	19 653	12 656
Kjøp av private helsetjenester rus	9 357	18
Kjøp av helsetjenester utland	151 700	138 531
Sum gjestepasientkostnader	418 816	377 188
Innleie av helsepersonell fra vikarbyrå	219 910	199 579
Kjøp fra Luftambulansen ANS	471	391
Kjøp av andre ambulansetjenester	31	348
Andre kjøp av helsetjenester	79 300	28 732
Sum kjøp av andre helsetjenester	299 711	229 050
RHF-ets kjøp av helsetjenester fra datterforetakene		
Sum kjøp av helsetjenester	718 527	606 238

Kjøp av private helsetjenester i 2017 er redusert sammenlignet med 2016 i forbindelse med innføring av nøytral merverdiavgift, jf note 22.

Årsregnskap

Note 4 - Varer

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
VAREBEHOLDNING*		
Råvarer		
Varer i arbeid		
Ferdigvarer		
Øvrige beholdninger	59 001	87 482
Sum lager til videresalg	59 001	87 482
Annet medisinsk forbruksmaterieil (eget bruk)		
Andre varebeholdninger (eget bruk)		
Sum lager til eget bruk		
Sum varebeholdning	59 001	87 482
Anskaffelseskost	59 001	87 482
Nedskrivning for verdifall		
Bokført verdi 31.12	59 001	87 482
VAREKOSTNAD		
Legemidler	754 606	894 075
Medisinske forbruksvarer	1 504 856	1 702 683
Andre varekostnader til eget forbruk	176 627	192 218
Innkjøpte varer for videresalg	305	417
Beholdningsendring varer i arbeid og ferdig tilvirkede varer		
Sum varekostnad	2 436 393	2 789 392

Varekostnader i 2017 er redusert sammenlignet med 2016 i forbindelse med innføring av nøytral merverdiavgift, jf note 22.

Årsregnskap

Note 5 - Lønnskostn., antall ansatte, godtgjørelser mm.

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
LØNSKOSTNADER		
Lønnskostnader	11 299 695	10 790 865
Arbeidsgiveravgift	1 607 334	1 517 697
Pensjonskostnader inkl arbeidsgiveravgift	2 233 284	2 226 781
Andre ytelser	173 396	198 847
- balanseførte lønnskostnader egne ansatte		
Sum lønn og andre personalkostnader	15 313 708	14 734 191
Gjennomsnittlig antall ansatte	23 315	22 999
Gjennomsnittlig antall årsverk	18 885	18 515

(Tall i kroner)

Lønn til ledende ansatte

Navn	Tittel	Lønn	Pensjon	Andre Godtgjørelser	Sum	Tjenesteperiode	Ansettelsesperiode
Bjørn Erikstein	Administrerende dire	2 195 732	201 263	11 969	2 408 964	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Lisbeth Sommervoll	Viseadm. direktør	1 806 462	515 024	9 035	2 330 521	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Morten Reymert	Viseadm. direktør	1 778 822	154 271	5 025	1 938 118	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Marit Bjartveit	Klinikkleder	1 648 424	253 180	8 733	1 910 337	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Lena Gjevort	Klinikkleder	1 656 027	232 428	24 065	1 912 520	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Kim Alexander Tønseth	Klinikkleder	2 002 884	185 603	366 097	2 554 584	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Roif Bjarne Rise	Klinikkleder	1 904 731	233 178	21 108	2 159 017	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Eva Bjørstad	Klinikkleder	1 614 329	569 597	5 391	2 189 317	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Terje Rootwelt	Klinikkleder	1 799 377	189 388	1 245	1 990 010	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Bjørn Busund	Klinikkleder	1 718 360	155 705	10 350	1 884 415	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Lars Eikvar	Klinikkleder	1 639 640	276 055	5 025	1 920 720	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Hans Jørgen Smith	Klinikkleder	1 763 948		5 025	1 768 973	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Morten Tanberg Eriksen	Klinikkleder	1 665 969	229 396	7 536	1 902 901	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Sigbjørn Smeland	Klinikkleder	1 769 116	173 030	8 383	1 950 529	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Otto Armin Smisøth	Klinikkleder	1 814 568		12 920	1 827 488	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Øyvind Skraastad	Klinikkleder	1 739 012	192 007	439 536	2 370 555	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Terje Strand	Klinikkleder	2 112 770	236 195	197 778	2 546 743	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Geir Teigstad	Direktør OSS	1 643 554	189 221	7 287	1 840 062	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Sølvi Andersen	Kst direktør	1 261 218	281 529	633	1 543 380	01.01-31.01.2017	01.01-31.12.2017
Annelene Foss Svingen	Kommunikasjonsdirekt	1 366 758	473 540	5 025	1 845 323	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Einar Sorterup Hysing	Medisinsk direktør	1 760 221		8 773	1 768 994	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Erlend B. Smeland	Forskningsdirektør	1 728 399	172 235	5 025	1 905 659	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
Morten A. Meyer	HR Direktør	1 694 692	221 395	633	1 916 720	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2017
		40 085 013	5 134 240	1 166 597	46 385 850		

Tilleggsopplysninger pensjonsavtale ledende ansatte

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til adm.dir/styreleder eller andre nærstående parter

Godtgjørelse til styrets medlemmer

Navn	Tittel	Styreonorar	Lønn	Annen godtgjørelse	Sum	Tjenesteperiode
Gunnar Bovim	Styrets leder	250 404		1 243	251 647	01.01-31.12.2017
Anne Carine Tanum	Styrets nestleder	174 804			174 804	01.01-31.12.2017
Aasmund Magnus Bredeli	Styremedlem	124 404	1 102 359	3 078	1 229 841	01.01-31.12.2017
Svein Erik Urstrømmen	Styremedlem	124 404	647 854	92 463	864 721	01.01-31.12.2017
Ole Petter Ottesen	Styremedlem	82 936			82 936	01.01-31.07.2017
Svein Stølen	Styremedlem	34 557			34 557	21.09-31.12.2017
Else Lise Skjærset-Larsen	Styremedlem	124 404	410 938	75 579	610 921	01.01-31.12.2017
Björg Månum Andersson	Styremedlem	124 404			124 404	01.01-31.12.2017
Berit Kjøll	Styremedlem	124 404			124 404	01.01-31.12.2017
		1 164 721	2 161 151	172 363	3 498 235	

(Tall i kroner)

Revisjonshonorar fordeler seg på følgende tjenestekategorier:	2017	2016
Lovpålagt revisjon	400 000	913 085
Utvidet revisjon	111 523	
Andre attestasjonstjenester	122 743	209 025
Skatte-og avgiftsrådgivning	44 368	42 899
Andre tjenester utenfor revisjon	49 850	
Sum godtgjørelse til revisor	728 484	1 164 989
Honorar til revisor i henhold til inngåtte avtale		
Revisjon av ørekerkede prosjekt	49 850	
Spesifikasjon av andre tjenester utenfor revisjon	49 850	

Revisjonshonorar for 2017 er oppgitt ekskl mva på grunn av innføringen av nøytral mva. Tall for 2016 er inkl merverdiavgift

Årsregnskap

Note 6 - Andre driftskostnader

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Transport av pasienter	300 515	240 504
Bygninger og kontorlokaler inkl energi og forsikring	565 255	570 550
Kjøp og leie av medisinskteknisk utstyr, IKT, inventar mv.	184 078	215 148
Konsulenttjenester	*	142 774
Annen ekstern tjeneste	**	942 778
Bygg og anleggs reparasjon vedlikehold og service	396 358	448 481
Kontor og kommunikasjonskostnader	96 359	127 885
Kostnader forbundet med transportmidler	27 500	33 473
Reisekostnader	74 884	67 907
Forsikringskostnader	14 835	14 988
Pasientskadeerstatning	5 397	8 587
Øvrige driftskostnader	110 595	132 565
Andre driftskostnader	2 980 550	2 945 639

*) inkludert 100 mnok IKT tjenester og 60 mnok bygg og eiendom

***) inkludert driftstjenester fra Sykehuspartner med 670 mnok IKT og 94 mnok lønntjenester

Andre driftskostnader i 2017 er redusert sammenlignet med 2016 i forbindelse med innføring av nøytral merverdiavgift, jf note 22.

Årsregnskap

Note 7 - Finansinntekter- og kostnader

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Finansinntekter		
Resultatandel FKV og TS		
Konserninterne renteinntekter	34 650	33 941
Andre renteinntekter	11 984	12 453
Andre finansinntekter (agio)	1 559	1 528
Finansinntekter	48 193	47 921
Finanskostnader		
Resultatandel FKV og TS		
Konserninterne rentekostnader	37 087	44 513
Andre rentekostnader	248	239
Andre finanskostnader (disagio)	13 431	6 350
Finanskostnader	50 766	51 102

Årsregnskap

Note 8 - Forskning og utvikling

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Øremerket tilskudd fra eier til forskning	600 276	565 158
Andre inntekter til forskning	488 211	478 303
Basisramme til forskning	1 015 347	929 217
Sum inntekter til forskning	2 103 834	1 972 678
Andre inntekter til utvikling	16 433	13 014
Basisramme til utvikling	83 015	72 472
Sum inntekter til utvikling	99 448	85 486
Sum inntekter til forskning og utvikling	2 203 282	2 058 134
Kostnader til forskning :		
- somatikk	1 979 017	1 881 356
- psykisk helsevern	117 456	87 651
- TSB	7 361	3 640
- annet		
Sum kostnader til forskning	2 103 834	1 972 648
Kostnader til utvikling :		
- somatikk	94 033	84 110
- psykisk helsevern	5 415	1 376
- TSB		
- annet		
Sum kostnader til utvikling	99 448	85 486
Sumkostnader Forskning og utvikling	2 203 282	2 058 134
Ant avlagte doktorgrader	132	111
Ant publiserte artikler	1) 2 000	1 946
Ant årsverk forskning	1 497	1 343
Ant årsverk utvikling	87	88

Kun kostnader og inntekter er inkludert Kreftregisteret.

1) Tall fra intern database oppdateres fortløpende, men er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret på rapporteringstidspunktet. Det er forventet at tall for 2017 vil endres noe som følge av løpende kvalitetssikring.

Årsregnskap

Note 11 - Varige driftsmidler

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

2017	Tomter og boliger	Bygninger	Anlegg under utførelse	Medisinsk-teknisk utstyr	Transportmidl. og annet	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 1.1	314 308	22 686 341	644 506	4 509 914	1 230 431	29 385 500
Korrigeringer IB				152 207		152 207
Åpningsbalanse korrigeret	314 308	22 686 341	644 506	4 662 122	1 230 431	29 537 708
Tilgang eksternt		18	812 420	194 730	46 336	1 053 504
Tilgang intern (inkl virk. overdragelse)						
Tilgang egentilvirket 1)						
Tilgang fra anlegg under utførelse		703 187	-952 726	207 996	41 543	0
Avgang ved salg, eksternt		-85	-3		-44 103	-44 190
Avgang ved salg, intern (inkl virk. overdragelse)						
Utrangering						
Reklassifisering		-174		156	18	0
Anskaffelseskost 31.12.17	314 308	23 389 287	504 198	5 065 003	1 274 225	30 547 022
Akkumulerte avskrivninger 1.1		-13 478 817		-3 119 296	-1 018 088	-17 616 202
Korrigeringer IB				-107 585		-107 585
Akkumulerte avskrivninger korrigeret		-13 478 817		-3 226 881	-1 018 089	-17 723 786
Årets avskrivning		-538 860		-299 495	-65 352	-903 707
Akk. Avskrivning ved avgang eksternt		31			39 098	39 129
Akk. avskr. ved avgang, intern						
Akk. Avskrivning ved utrangering						
Akk. avskrivninger reklassifisering		6		-6	-29	-29
Akkumulerte avskrivninger 31.12.17		-14 017 640		-3 526 382	-1 044 372	-18 588 394
Akkumulerte nedskrivninger 1.1		-276 906		-3 500		-280 406
Korrigeringer IB						
Akkumulerte nedskrivninger korrigeret		-276 906		-3 500		-280 406
Årets nedskrivning		-29 535				-29 535
Reversering av nedskrivning						
Akk. nedskrivning ved avgang eksternt						
Akk. nedskrivning ved avgang, intern						
Akk. nedskrivning ved utrangering						
Akk. nedskrivning reklassifisering						
Akkumulerte nedskrivning 31.12.17		-306 440		-3 500		-309 940
Bokført verdi 31.12.17		9 065 207	504 198		229 853	11 648 688

1) herav balanseførte lånekostnader

Finansielle leieavtaler	Bokført verdi 31.12	Estimert leiebeløp			Årlige avskrivninger	Varighet kontrakt (år)
		Neste år	2 til 5 år	utover 5 år		
Oslo universitetssykehus HF	339 014	344 500			35 795	4-11 år
Medisinsk-teknisk utstyr	339 014	344 500			35 795	
Oslo universitetssykehus HF	73 856	26 250			16 256	5 år
Transportmidler og annet	73 856	26 250			16 256	

Årsregnskap

Note 12 - Eierandel i datter- og tilkn. foretak

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

Investering i datterforetak	Hovedkontor	Eierandeler	Andel stemmer	Balanseført verdi	Egenkapital	Årets resultat
Sophies Minde Ortopedi AS	Oslo	100,00	100,00	12 000	111 062	33 359
Norsk Medisinsk Syklotronsenter AS	Oslo	70,00	70,00	1 400	26 892	659
Radiumhospitalets parkeringsselskap AS	Oslo	100,00	100,00	31 588	54 013	4 454
Sykehotell AS	Oslo	100,00	100,00	10 100	17 387	1 417
Sum datterforetak				55 088	209 354	39 889

Tilknyttede selskap	Oslo	50,00	50,00	20 100	66 414	2 918
Sum tilknyttede selskap				20 100	66 414	2 918

	Total 2017	Total 2016
Investeringer i tilknyttede selskap		
Sum eiendeler i felleskontrollerte virksomheter		
Sum eiendeler i tilknyttede selskaper	20 100	20 100
Sum investeringer i TS og FKV	20 100	20 100

Disposisjonsretten til medlemsinnskudd KLP er begrenset. Verdien av tilskuddet vil først kunne bli utbetalt dersom foretaket går ut av KLP (slik KLP er organisert p.t.). Ved en eventuell omdanning eller annen omorganisering av KLP antas det at medlemmene får tildelt aksjer.

	Total 2017	Total 2016
Investeringer i andre aksjer og andeler		
Andre aksjer og andeler		
Egenkapitalinnskudd i pensjonskasser/KLP	352 118	302 991
Sum investeringer i andre aksjer og andeler	352 118	302 991

Årsregnskap

Note 13 - Finansielle anleggsmidler og gjeld

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Finansielle anleggsmidler		
Lån til foretak i samme foretaksgruppe	4 044 488	3 718 739
Lån til tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet		
Andre langsiktige lån og fordringer		
Sum finansielle anleggsmidler	4 044 488	3 718 739
Langsiktig gjeld		
Langsiktig gjeld til foretak i samme gruppe	2 124 244	2 048 908
Gjeld til Helse- og omsorgsdepartementet		
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Annen langsiktig gjeld	364 262	168 673
Sum langsiktig gjeld	2 488 506	2 217 582

Årsregnskap

Note 14 - Kundefordringer og andre fordringer

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Fordringer		
Kundefordringer	318 542	259 483
Fordringer på foretak i foretaksgruppen Helse Sør-Øst	907 251	617 561
Fordring på Helse- og omsorgsdepartementet		
Opptjente inntekter (inkl pasienter under behandl.)	145 752	120 700
Øvrige kortsiktige fordringer	20 547	178 849
Fordringer	1 392 091	1 176 594
Avsetning for tap på fordringer 31.12		
Avsetning for tap på kundefordringer 1.1.	-49 676	-41 154
Årets endring i avsetning til tap på krav	-30	-8 522
Avsetning for tap på fordringer 31.12	-49 706	-49 676
Årets konstanterte tap		
Årets konstanterte tap	11 981	6 230
Kundefordringer pålydende 31.12		
Ikke forfalte fordringer	271 185	171 800
Forfalte fordringer 1-30 dager	26 279	44 304
Forfalte fordringer 30-60 dager	*) -16 393	6 511
Forfalte fordringer 60-90 dager	2 044	2 073
Forfalte fordringer over 90 dager	35 427	34 794
Kundefordringer pålydende 31.12	318 542	259 483

*) Kreditnoater i forbindelse med priskorreksjon sykehotell

Årsregnskap

Note 15 - Kontanter og bankinnskudd

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Innestående skattetrekksmidler	511 501	507 681
Andre bundne konti	55 102	88 421
Sum bundne bankinnskudd	566 603	596 102
Bankinnskudd og kontanter som ikke er bundet		425
Sum bankinnskudd og kontanter	566 603	596 527

Oslo universitetssykehus HF har en kredittramme på 2 816 mnok tilknyttet konsernkontoordningen.

Av trekkrammen er det benyttet 1 664 mnok

Trekk på konsernkontoordning er klassifisert som kortsiktig gjeld i Helse Sør-Øst RHF og i foretaksgruppen.

Årsregnskap

Note 16 - Egenkapital

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	Foretaks- kapital	Annen innskutt egenkapital	Fond for vurderings- forskjeller	Minoritets- interesser	Annen egenkapital	Total Egenkapital
EGENKAPITAL 31.12.16						
Inngående balanse 1.1	100	11 692 995			-3 549 864	8 143 231
Korrigeringer IB, spesifiser nedenfor						
Åpningsbalanse korrigert	100	11 692 995			-3 549 864	8 143 231
Egenkapitaltransaksjoner, spesifiser nedenfor						
Overføring av strukturfond						
Minoritetsinteresse						
Årets resultat					282 653	282 653
Egenkapital 31.12.16	100	11 692 995			-3 267 211	8 425 884

	Foretaks- kapital	Annen innskutt egenkapital	Fond for vurderings- forskjeller	Minoritets- interesser	Annen egenkapital	Total Egenkapital
EGENKAPITAL 31.12.17						
Inngående balanse 1.1	100	11 692 995			-3 267 211	8 425 884
Korrigeringer IB, spesifiser nedenfor						
Åpningsbalanse korrigert	100	11 692 995			-3 267 211	8 425 884
Egenkapitaltransaksjoner, spesifiser nedenfor						
Virksomhetsoverdragelse Rettsmedisinsk institutt		45 060				45 060
Overføring av strukturfond						
Minoritetsinteresse						
Årets resultat					241 570	241 570
Egenkapital 31.12.17	100	11 738 055			-3 025 641	8 712 514

Årsregnskap

Note 17 - Pensjoner

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

2017 2016

Oslo universitetssykehus HF har pensjonsordninger som omfatter i alt 63225 personer, hvorav 19181 er yrkesaktive, 31696 er oppsatte og 12348 er pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser etter sluttlønnprinsippet. Disse er i hovedsak avhenge av antall opptjeningsår, stillingsfaktor og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede tjenestepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordningene. Felles kommunal pensjonsordning, pensjonsordningen for sykehusleger og pensjonsordningen for sykepleiere i Kommunal Landspensjonskasse, SPK, Akershus fylkeskommunale pensjonskasse og Oslo pensjonsforsikring AS. I tillegg til den ordinære tjenestepensjonsordningen kommer ytelser i form av Avtalefestet pensjon (AFP) til aldersgruppen 62 til og med 66 år. AFP etter 65 år er dekket med tilskudd og utjevnet på risikofellesskapet i den enkelte "multiemployer plan".

Pensjonsforpliktelse

Brutto påløpte pensjonsforpliktelse	40 252 861	37 699 693
Pensjonsmidler	-34 514 897	-32 948 094
Netto pensjonsforpliktelse	5 737 964	4 751 598
Arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelse	809 053	669 975
Ikke resultatført tap/(gev) av estimat- og planavvik inkl ag	-7 490 311	-7 374 911
Netto balanseførte forpliktelse inkl arbeidsgiveravgift	-943 294	-1 953 337

Herav balanseført netto pensjonsforpliktelse inkl aga	1 442 799	740 268
Herav balanseført netto pensjonsmidler inkl aga	2 386 093	2 693 605

Spesifikasjon av pensjonskostnad

Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	1 743 008	1 596 574
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	1 001 195	976 107
Årets brutto pensjonskostnad	2 744 203	2 572 681
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1 194 807	-1 036 244
Administrasjonskostnad	132 525	121 536
Netto pensjonskostnad inkl adm.kost	1 681 921	1 657 974
Aga netto pensjonskostnad inkl adm kost	243 469	241 193
Resultatført actuarielt tap/(gevinst)	269 846	264 985
Resultatført aga av actuarielt tap/(gevinst)	38 048	37 363
Resultatført planendring	0	25 267
Årets netto pensjonskostnad	2 233 284	2 226 781

Pensjonsmidler - premiefond

Brutto pensjonsmidler inkluderer premiefond med følgende beløp og bevegelser i løpet av regnskapsåret:

Premiefond 01.01.	1 374 674
Tilførte premiefond	263 513
Uttak fra premiefond	-730 244
	907 943

Økonomiske forutsetninger

Diskonteringsrente	2,4	2,6
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,1	3,6
Årlig lønnsregulering	2,5	2,5
Årets pensjonsregulering	1,48	1,5
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,25	2,25

Pensjonskostnaden for 2017 er basert på forutsetninger i veiledning om pensjonsforpliktelser utarbeidet av Norsk regnskapsstiftelse.

Det er utarbeidet et beste estimat for pensjonsforpliktelser pr. 31.12.2017 basert på de økonomiske forutsetningene som er angitt for 2017. Basert på avkastningen i pensjonskassene for 2017 er det også vist et beste estimat for pensjonsmidlene pr. 31.12.2017. Pensjonsordningen tilfredsstiller kravene i Lov om offentlig tjenestepensjon

Demografiske forutsetninger

Med hensyn på dødelighet og uførhet mv. er det i beregningene benyttet forutsetninger som i pensjonskassens forsikringstekniske beregningsgrunnlag.

	2017		2016				
	K2013BE		K2013BE				
Anvendt dødelighetstabell	K2013BE		K2013BE				
Forventet uttakshyppighet AFP	15-46%		15-46%				
Frivillig avgang for sykepleiere (i %)							
Alder år	<20	20-25	26-30	31-40	41-49	50-55	>55
Sykepleiere							
Frivillig avgang for sykehusleger og fellesordning (i %)							
Alder år	<24	24-29	30-39	40-49	50-55	>55	
Sykehusleger							
Fellesordning							

Årsregnskap

Note 18 - Andre avsetninger for forpliktelser

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Tariffestet utdanningspermisjon (overlege/psyk.spes.)	275 891	265 094
Investeringsstilskudd	684 655	720 197
Andre avsetninger for forpliktelser	*	356 688
Sum avsetning for forpliktelser	1 287 449	1 341 978

*) Utsatt inntekt på investeringsstilskudd utover HSØ

Avsetning for overlegepermisjoner omfatter 1608 overlege- og psykologspesialistårsverk.

Uttakstilbøyeligheten er satt til 59.98 % for overlegestillingene og 59.98 % for psykologspesialister

Overordnede leger og spesialister i Oslo universitetssykehus HF har avtalefestet rett til fire måneders studiepermisjon hvert femte år.

Under permisjonen mottar overlegene og spesialistene lønn. Lønnen kostnadsføres og avsettes som en langsiktig forpliktelse etter hvert som retten opparbeides. Uttakstilbøyeligheten kan variere mellom foretak i Helse Sør-Øst og internt mellom de enkelte avdelinger i foretakene.

Årsregnskap

Note 19 - Kortsiktig gjeld

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Annen kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	697 663	527 174
Kortsiktig gjeld til foretak i foretaksgruppen Helse Sør-Øst	*) 1 952 861	3 014 531
Påløpte feriepenger	1 297 924	1 226 552
Påløpte lønnskostnader	333 299	421 595
Kortsiktig gjeld til tilknyttede selskaper		
Annen kortsiktig gjeld	***) 1 426 136	1 229 655
Annen kortsiktig gjeld	5 707 884	6 419 507

*) Trekk på konsernkontoordning inkludert med 1.664 mnok, dette er klassifisert som kortsiktig gjeld i foretaksgruppen.

***) Forpliktelser overførbare forskningsprosjekt inkludert med 1.080 mnok og andre påløpte kostnader med 270 mnok

***) Avsetning for pasientskadeerstatning inkludert med 1,6 mnok

Årsregnskap

Note 21 - Eiers styringsmål

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	2017	2016
Årsresultat	241 570	282 653
Korrigerings for endrede levetider		
Korrigert resultat	241 570	282 653
Endrede pensjonskostnader som er blitt hensyntatt i resultat		
Resultat jf økonomiske krav fra HOD	241 570	282 653
Resultatkrav fra HOD	250 000	225 000
Avvik fra resultatkrav	-8 430	57 653

Årsregnskap

Note 22 - Proforma momskompensasjon

Oslo universitetssykehus HF

(Alle tall i NOK 1000)

	Faktisk kostnad 2017	Kompensert momskomp.
Driftskostnader		
Kjøp av helsetjenester	92 548	6 375
Varekostnad	1 934 060	476 650
Lønn og annen personalkostnad	43 629	8 230
Ordinær avskrivning		
Nedskrivning		
Annen driftskostnad	879 889	181 833
Tilbakebetalt momskompensasjon	2 950 126	673 088

Tallkolonne viser refusjonsberettiget merverdiavgift for kostnader i regnskapsåret 2017. Kompensert merverdiavgift for innkjøpte varer og andre utgifter som er balanseført inngår ikke (i denne oppstillingen).

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016-2017) for Helse- og omsorgsdepartementet er det fra 1.januar 2017 innført en ordning med nøytral merverdiavgift for helseforetakene. Innføringen innebærer at helseforetakene får kompensert merverdiavgift på en rekke varer og tjenester som inngår i driften av virksomheten. Ordningen skal være budsjettneutry for staten i innføringsåret. Dette innebærer at basisrammen til de regionale helseforetakene er redusert tilsvarende det som er forventet å bli refusjonsomfanget for helseregionene sett under ett. Inntektsreduksjonen er delt mellom helseregionene i tråd med ordinær inntektsfordelingsmodell. For OUS HF innebærer dette at basisrammen for 2017 er redusert med 890 mill. kroner. Samtidig er driftskostnadene redusert tilsvarende faktisk kompensert merverdiavgift etter ordningen. For OUS HF utgjør dette totalt 736 mill. kroner i 2017. I tillegg kommer reduserte kostnader på kjøp av varer- og tjenester fra Sykehuspartner HF og HSØ Forsyningssenteret, som også er omfattet av ordningen. For OUS HF sin del utgjør dette reduserte kostnader med kroner 140 mill. kroner i 2017. Samlet sett er altså kostnadene redusert med kroner 876 mill. kroner i 2017.